

2. 12. DUCH SVÄTÝ

Cieľ spoznať Ducha Svätého

Božie slovo

„Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.“ (Jn 14,26)

„Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo.“ (Jn 15,26)

„Dám svojho ducha do vášho vnútra a spôsobím, aby ste chodili podľa mojich ustanovení...“ (Ez 36,26-27)

„Večer, v ten istý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „pokoj vám!“ Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána. A znova im povedal: „Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás“. Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého.“ (Jn 20,9-22)

„Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.“ (Sk 2,1-4)

„Už v matkinom lone ho naplní Duch Svätý. Mnohých synov Izraela obráti k Pánovi, ich Bohu.“ (Lk 1,15-16)

„Vy ste chrámom Ducha Svätého“ (Lk 1,15-16)

„Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho Ťa zatieni.“ (Lk 1,35)

„Alžbetu naplnil Duch Svätý“ (Lk 1,42)

„Jeho otca Zachariáša naplnil Duch Svätý a takto prorokoval...“ (Lk 1,67)

„V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu.“ (Lk 2,25-27)

„Keď sa všetok ľud dával krstiť a keď bol pokrstený aj Ježiš a modlil sa, otvorilo sa nebo, zostúpil na neho Duch Svätý v telesnej podobe ako holubica a z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ (Lk 3,21-22)

„Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal.“ (Lk 4,1-2)

„Nestarajte sa, ako a čím sa budete brániť alebo čo budete hovoriť, lebo Duch Svätý vás v tú hodinu poučí, čo treba hovoriť.“ (Lk 12,11-12)

„Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.“ (Lk 14,26)

„Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctiteľia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je ducha tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde.“ (Jn 4,23-24)

„Ananiáš teda šiel a vošiel do domu, vložil naň ruky a povedal: "Brat Šavol, poslal ma Pán Ježiš, ktorý sa ti zjavil na ceste, keď si šiel sem, aby si zasa videl a aby ťa naplnil Duch Svätý." Hneď mu spadli z očí akoby lupiny a vrátil sa mu zrak. Tu vstal a dal sa pokrstiť.“ (Sk 9,17-18)

„Kým Peter toto hovoril, zostúpil Duch Svätý na všetkých, čo počúvali slovo. A veriaci z obriezky, čo prišli s Petrom, žasli, že sa dar Ducha Svätého vylial aj na pohanov, lebo ich počuli hovoriť jazykmi a velebiť Boha.“ (Sk 10,44)

„Pošli do Joppe a zavolaj ši Šimona s prímenním Peter; on ti povie slová, v ktorých budeš spasený ty i celý tvoj dom." Keď som potom začal hovoriť, zostúpil na nich Duch Svätý, tak ako na začiatku na nás. Vtedy som si spomenul na Pánovo slovo, ako hovoril: "Ján krstil vodou, ale vy budete pokrstení Duchom Svätým." Keď im teda Boh dal taký istý dar ako nám, čo sme uverili v Pána Ježiša Krista, ktože som ja, aby som mohol prekážať Bohu?" (Sk 11,13-17)

„A keď na nich Pavol vložil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý; i hovorili jazykmi a prorokovali. Spolu ich bolo asi dvanásť mužov.“ (Sk 19,6-7)

„Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch? Kto by teda Boží chrám zničil, toho Boh zničí. Lebo boží chrám je svätý – a ním ste vy.“ (1Kor 3,16-17)

„A nevíete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele.“ (1Kor 6,19-20)

„A keď vo vás prebýva Duch toho, ktorý vzkriesil Ježiša z mŕtvych, potom ten, čo vzkriesil z mŕtvych Krista, oživí aj vaše smrteľné telá skrze svojho Ducha, ktorý prebýva vo vás.“ (Rim 8,11)

„Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevíeme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi.“ (Rim 8,26)

„Ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom. ... ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet. Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme. Nepachtíme po márnej sláve, nedráždime sa navzájom, nezávidíme jeden druhému.“ (Gal 16,18.22-25)

„A nechcem, bratia, aby ste nevedeli o duchovných daroch. Viete, že keď ste boli pohanmi, ťahal vás to a chodili ste za nemými modlami. Preto vám vyhlasujem, že nik, kto hovorí v Božom Duchu, nepovie: „Prekliaty Ježiš!“, a nik nemôže povedať: „Ježiš je Pán“, iba ak v Duchu Svätom. Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý. Aj služby sú rozličné, ale Pán je ten istý. A rozličné sú aj účinky, ale Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých, je ten istý. Každý však dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok. Jeden dostáva skrze Ducha slovo múdrosti, iný podľa toho istého Ducha slovo poznania, iný vieru v tom istom Duchu a iný v tom istom Duchu dar uzdravovať, iný schopnosť robiť zázraky, iný prorokovať, iný rozlišovať duchov, iný dar rozličných jazykov a iný vysvetľovať jazyky. Ale toto všetko pôsobí jeden a ten istý Duch, ktorý rozdeľuje každému, ako chce. Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci ich je mnoho, tak aj Kristus.“ (1 Kor 12,1-12)

Iné pramene

V liturgii sa uskutočňuje najužšia spolupráca medzi Duchom Svätým a Cirkvou. Duch Svätý pripravuje Cirkev na stretnutie s jej Pánom; pripomína a predstavuje Krista viere zhromaždenia; sprítomňuje a aktualizuje tajomstvo Krista; spája Cirkev s Kristovým životom a poslaním a pôsobuje, že dar spoločenstva prináša v nej ovocie. (Kompendium KKC 223)

Duch Svätý, ktorého Kristus, Hlava, rozlieva do svojich údov, buduje, oživuje a posväčuje Cirkev, ktorá je sviatosťou spoločenstva Najsvätejšej Trojice a ľudí. (KKC 747)

Keď Boh od začiatku až do skončenia čias posielal svojho Syna, posielal vždy aj svojho Ducha: ich poslanie je spoločné a neoddeliteľné. (KKC 743)

Podnety na prehĺbenie témy

- meno a pomenovanie Ducha Svätého
- symboly Ducha Svätého
- pôsobenie Ducha Svätého v minulosti (príklady zo Svätého písma a v dnešnom svete a v nás)
- Duch Svätý a Cirkev
- charizmy
- rozlišovanie duchov, nie všetko, čo vyzerá duchovne je Duch Svätý (mágia, špiritizmus, čakry, energie, talizmany, amulety)
- rozpoznanie hlasu Ducha Svätého
- Duch Svätý a Turíce
- Duch Svätý, ktorý pomáha rásť v čnostiach

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- Duch Svätý a tvoje srdce: Sú Turíce aj pre teba? Čo očakávaš od prijatia sviatosti birmovania?
- „Poznáte ich po ovocí.“ (Mt 7,16) Ako pôsobí Duch Svätý v Tvojom živote? Skús vybrať nejakú konkrétnu problémovú situáciu (konflikt s rodičmi, neprijatie spolužiaka ...) a skúsiť ju vyriešiť tak, aby priniesla ovocie Ducha Svätého (lásku, radosť, pokoj)
- aké sú tvoje charizmy, dary? Ako ich môžeš rozvíjať?
- tí, ktorí prijali Ducha Svätého, majú silu svedčiť o Bohu. Aké svedectvo o ňom vydáš Ty?
- ako sa prejavuje Duch Svätý v ľuďoch, ktorí sú v tvojom okolí? Aké charizmy a dary majú títo ľudia? (skús uvažovať o ovocí Ducha v zmysle Gal 5)
- ako pôsobí Duch Svätý v Cirkvi?
- aká je úloha Ducha Svätého pri modlitbe?

Modlitba

„Príď, Duchu Svätý! Príď aj do môjho srdca! Naplň ma svojou radosťou, mojím pokojom, svojou božskou mocou. Príď a prebývaj vo mne! Cíť sa ako doma. Vezmi z môjho srdca všetky zlé myšlienky, všetok nepokoj, smútok a strach. Duchu Svätý, buď mi najlepším priateľom a radcom. Veď ma, aby som sa nikdy neodklonil od Tvojich ciest. Vnukni mi do srdca pokoj. Uteš ma v smútku. Posilni ma v boji s pokušeniami. Zohrej ma, keď moja láska chladne. Daj, aby som bol svetlom a stal sa znakom Božej lásky pre ostatných. Veni Sancte Spiritus! (Youcat, príprava na birmovku)

Aplikácia do života

- „vypni“ svoje zmysly – oči, sluch, ústa, ruky – stíš sa... Skús hľadať Ducha Svätého v tichu a v pravde o sebe. Ak sa ti to nedarí, nevaď. Skúšaj to.
- skúste vytvoriť v skupine nejakú spoločnú aktivitu, v ktorej uplatníš svoje charizmy a dary, talenty (môže to byť športová aktivita, tvorivé dielne, návšteva starých ľudí – rozhovor alebo čítanie kníh starým ľuďom ...)
- Duch Svätý ťa vedie. Skús v modlitbe v situácii rozhodovania sa prosiť Ducha Svätého, aby ti pomohol správne sa rozhodnúť

Materiály k téme

KKC 683-747 <http://www.katechizmus.sk/?action=getk&kid=938>

Kompendium KKC 94; 136-146; 153 – 160; 377-390

Youcat 113-120, 203-205,

Youcat, príprava na birmovku, téma č. 7

Birmovník, téma č. 17

Spoločne objavujeme dar 3, téma č. 22-25

3-minútový katechizmus - Kto je Duch Svätý? <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11089>

[www.animator.sk](http://www animator.sk) – Duch svätý <https://www.animator.sk/pre-mladez/-/blogs/duch-svaty>

TV LUX katechéza ZOSLANIE DUCHA SVÄTÉHO <https://www.tvlux.sk/archiv/play/14780>

Katechézy pápežov o Duchu Svätom <https://dku.abuba.sk/katech-sv-birmovanie>

Zamyslenie pátra Milana Bubáka SVD: Kto je Duch Svätý?

<https://www.vaticannews.va/sk/cirkev/news/2018-05/bubak-zamyslenie-turice-duch-svaty.html>